Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2014–2015 **Aanhangsel van de Handelingen**

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1316

Vragen van het lid **Knops** (CDA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de smokkel van wapens en munitie naar ISIS en Al Nusra, via Turkije* (ingezonden 9 januari 2015).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken), mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie (ontvangen 18 februari 2015).

Vraag 1
Heeft u kennisgenomen van het rapport van het Analytical Support and Sanctions Monitoring Team van het door de Veiligheidsraad ingestelde comité inzake Al Qaida en aanverwante organisaties?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Acht u het monitoringsteam van acht experts, dat dit rapport heeft opgesteld, daarbij ondersteund door de professionele staf van de Verenigde Naties, onafhankelijk en gezaghebbend?

Antwoord 2
Ja.

Vraag 3
Acht u het rapport, dat tot stand is gekomen in nauwe samenwerking met relevante VN-lidstaten, alsmede op basis van onafhankelijk onderzoek en consultaties met de private sector en NGO's en discussies met relevante VN-actoren, inclusief de operationele missies in het Midden-Oosten, gedegen, betrouwbaar en onafhankelijk?

Antwoord 3
Ja.

[1] http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/815

ah-tk-20142015-1316
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2015

Vraag 4
Hoe beoordeelt u de bevinding van het monitoringsteam dat de meeste wapens en munitie in handen van ISIS en Al Nusra óf veroverd zijn op het Iraakse en Syrische leger, óf gesmokkeld zijn naar ISIS en Al Nusra, «voornamelijk via routes die lopen door Turkije»?

Antwoord 4
Het verkrijgen van wapens, op welke manier dan ook, is een van de belangrijkste aandachtspunten van alle strijdgroepen in Syrië en Irak. Verreweg de meeste wapens – en zeker de zwaardere wapensystemen – die de strijdgroepen, dus ook ISIS en Al Nusra, bezitten, zijn buitgemaakt op tegenstanders of verkregen door het plunderen van Syrische (en in geval van ISIS ook Iraakse) wapenarsenalen. Ook smokkel speelt hierbij een rol. Zie ook de antwoorden op vragen 7, 9 en 10.

Vraag 5 en 6
Hoe beoordeelt u het feit dat deze informatie niet alleen door een VN-lidstaat, maar ook de VN-missie in Irak, UNAMI, is aangeleverd?
Acht u het oordeel van UNAMI in deze betrouwbaar en onafhankelijk?

Antwoord 5 en 6
De bronkeuze van het Analytical Support and Sanctions Monitoring Team is aan het Monitoring Team, niet aan het kabinet. Nederland vindt het in het algemeen een goede zaak dat bevindingen van VN-missies worden meegenomen bij monitoring van sancties.

Vraag 7
Deelt u de mening dat de smokkel van wapens en munitie via het grondgebied van NAVO-lidstaat Turkije naar terroristische organisaties zeer verontrustend is en dat Turkije hiertegen moet optreden?

Antwoord 7
Zoals al vaker is aangegeven, is de grens tussen Turkije en Syrië niet alleen lang (meer dan 800 km), maar loopt deze ook door deels onherbergzaam gebied. Ondanks inspanningen van de Turkse autoriteiten kan smokkel nooit geheel worden voorkomen.

Vraag 8
In hoeverre is het bombarderen van ISIS «dweilen met de kraan open» als wapens, munitie en jihadisten Syrië en Irak binnen blijven stromen?

Antwoord 8
ISIS heeft door de luchtoperaties en door grondoptreden van de internationale anti-ISIS coalitie vele honderden (pantser)voertuigen en tanks verloren. Schattingen over het aantal gedode ISIS-strijders variëren maar zijn substantieel. Juist omdat ISIS op verschillende manieren aan wapens komt is het van belang dat de internationale anti-ISIS coalitie ook militair optreedt.

Vraag 9 en 10
Bent u bereid Turkije om uitleg te vragen en aan te dringen op snel en daadkrachtig optreden tegen de smokkel?
Bent u bereid bij het monitoringsteam en UNAMI navraag te doen naar de smokkel van wapens en munitie via Turkije? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9 en 10
In gesprekken met de Turkse overheid is herhaaldelijk de verzekering gegeven dat Turkije zo goed mogelijk smokkel tegen gaat.

Vraag 11
Klopt het dat u Turkije tijdens uw bezoek van 6 en 7 januari jl. geprezen heeft voor zijn rol in de strijd tegen het internationale terrorisme? Zo ja, waar was dit «bewuste compliment» op gebaseerd?[2]

---

[2] http://www.bnr.nl/nieuws/politiek/792731-1501/harde-kritiek-op-turkse-regering-werkt-al-snel-averechts

Antwoord 11
Turkije heeft belangrijke redenen om terrorisme te bestrijden: het land is veelvuldig het doelwit geweest van aanslagen. In het verleden trof Al Qaida in Istanbul 2 synagoges, de HSBC bank en het Britse consulaat waarbij 57 doden (onder wie de Britse consul) en meer dan 700 gewonden vielen. Bovendien kampt Turkije met de dreiging van ISIS, de Turkse Hezbollah, DHKP/C en PKK. Omdat Turkije grenst aan het instabiele Irak en Syrië is de kans op aanslagen groot, getuige de aanslagen in de grensplaats Reyhanli in april 2014, en recent in Istanbul.
Turkije steunt daarom de wereldwijde aanpak van terrorisme. Turkije is samen met de VS co-voorzitter van het Global Counter Terrorism Forum (GCTF). Op 23 september zaten en marge van de Algemene Vergadering van de VN, de Turkse Minister van Buitenlandse Zaken Çavusoğlu en VS Secretary of State Kerry de 5de ministeriële bijeenkomst van het GCTF voor. Turkije ondersteunt actief VNVR-resoluties 2170 en 2178 die ISIS, Al Qaida, en het Jahbat al Nusra Front veroordelen en oproepen tot hun bestrijding. Daarmee speelt Turkije een constructieve rol in de bestrijding van terrorisme, die ik heb verwelkomd. Tevens heb ik de Turkse collega's opgeroepen om de strijd tegen het terrorisme voort te zetten.
Tot slot heb ik Turkije geprezen voor zijn opvang van intussen rond 1,6 miljoen vluchtelingen (overwegend Syriërs). Dit is een inspanning van formaat, waarvoor Turkije te weinig erkenning krijgt.

Vraag 12
Blijft u ondanks alle berichtgeving en beschuldigingen ook met deze verontrustende bevindingen volhouden niet over aanwijzingen te beschikken over de mogelijke steun van Turkije aan jihadisten in Syrië en Irak? Zo ja, waarom blijft u vasthouden aan deze «struisvogelpolitiek»?

Antwoord 12
Het kabinet is bekend met de berichtgeving over mogelijke steun van Turkije aan jihadisten in Syrië in Irak. Het kabinet is in dit verband ook bekend met de van het Kamerlid Omtzigt (CDA) recentelijk ontvangen documenten waaruit zou blijken dat er Turkse trucks begin vorig jaar met wapens naar Syrië zijn gereden.
Uit de genoemde documenten kan echter geen conclusie worden getrokken ten aanzien van de eindbestemming van de wapens. Daarnaast kan het kabinet niet bevestigen dat Turkije steun levert aan jihadistische organisaties. In dit verband dient te worden opgemerkt dat Turkije ISIS en Jabhat al Nusra op de nationale lijst van terroristische organisaties heeft geplaatst. De rol van Turkije bij het conflict is regelmatig onderwerp van gesprek in onze bilaterale en internationale contacten.